DE HAAGSE TIJDEN
Koningseditie

Dinsdag 20 april 2021 jaargang 3, nr. 8

Koninginnedag met versierde tramwagens
Pag. 3

De Constitutionele Monarchie is zo gek nog niet
Pag. 8-9

You can't BEAT Den Haag!
Pag. 5

Brieven van tante Anna en tante Jet *(deel 2)*
Pag. 14

De Haagse krant van alle tijden

Koninklijke Feestdagen

Ieder jaar vieren wij in Den Haag en in de rest van Nederland de verjaardag van onze koning of koningin. Willem Alexander doet dat op 27 april en Beatrix deed dat op 30 april, de verjaardag van haar moeder. Deze traditie van een nationale feestdag voor het koningshuis bestaat echter nog niet zo lang en is ook niet altijd zo breed gedragen geweest.

De koninklijke familie viert Koninginnedag 1984 in Den Haag. Burgemeester Schols en koningin Beatrix bij Scheveningse vrouwen die het nettenboeten demonstreren op het Kerkplein, 1984. Foto: Fotoburo Thuring, collectie Haags Gemeentearchief

Waterloo-dag

De eerste landelijke niet-christelijke feestdag was Waterloo-dag. Op 18 juni 1816 werd deze 'Vaderlandse' feestdag uitgeroepen om de Slag bij Waterloo, van een jaar daarvoor, te herdenken. Op 18 juni werd het Franse leger, onder leiding van Napoleon, door een coalitie van Britse, Duitse, Nederlandse en Russische troepen verslagen. Bij deze veldslag vielen op een dag ruim 47.000 doden en gewonden, een voor die tijd ongekende slachting. De inwoners van Brussel werden opgeroepen mee te helpen gewonden van het slagveld naar de stad en verder te brengen. Van Brussel tot den Haag werden veldhospitalen ingericht om de duizenden gewonden te helpen. In het hele land werden ook inzamelingen gehouden. De veldslag had dus een grote impact op de Nederlandse bevolking. De oproep tot herdenken en vieren, vond dan ook breed weerklank. Op 18 juni werden om 12.00 uur overal de klokken geluid en de vlag uitgestoken. Na een korte herdenkingsdienst begonnen de feestelijkheden, meestal in combinatie met de traditionele jaarmarkten, veemarkten of hardraverijen. In Leeuwarden werd zelfs gestreden om de gouden zweep die door Koning Willem I ter beschikking werd gesteld. Kroonprins Frederik Willem, de latere koning Willem II had als bevelhebber van de Nederlandse troepen een prominente rol gespeeld bij de Slag en daaraan de bijnaam Held van Waterloo over gehouden. Na zijn overlijden in 1848 verwaterde de viering van Waterloo-dag enigszins met een opleving in 1865 vanwege de vijftigjarige herdenking. Daarna vonden vooral in militaire kring ceremoniële plechtigheden plaats.

Koninginnedag 2007, Foto DirkvdM via Wikimedia Commons

Prinsessedag en Prinsjesdag

Tot op 31 augustus 1880 Prinses Wilhelmina werd geboren. De Oranjegezinde burgerij was erg blij met haar komst omdat met haar in de troonopvolging voor Koning Willem III werd voorzien. Het prinsesje vertederde eenieder en het *Utrechts Provinciaal en Stedelijk Dagblad* riep haar lezers in 1885 op de verjaardag van het prinsesje groots te vieren. Het riep zelfs 31 augustus uit tot Prinsessedag. De oproep vond in Oranjekringen veel weerklank en de jaren daarna werd in steeds meer steden door de Monarchisten Prinsessedag en na 1898 Koninginnedag gevierd. De viering van de geboortedag van Wilhelmina betekende het herstel van een oude traditie.

In de zeventiende en achttiende eeuw werden de geboortedagen van de prinsen Willem I tot en met V gevierd op Prinsjesdag. De Oranjes waren echter in die tijd niet overal geliefd en op Prinsjesdag vonden dan ook vaak opstootjes en rellen plaats. Met de vlucht van Prins Willem V voor de Fransen verdween Prinsjesdag van de agenda. Twintig jaar later kwam de zoon van Willem V terug in Nederland en werd die gekroond tot Koning Willem I. Hij was het die zijn geboortedag voortaan in huiselijke kring wilde vieren en de naam Prinsjesdag verbond aan de Opening van de Staten Generaal. Bij die gelegenheid hield hij een toespraak en bood hij de Landsbegroting nu Rijksbegroting aan, hetgeen tot op de dag van vandaag nog zo gebeurt.

Koninginnedag of Dag van de Arbeid?

Met de troonsbestijging van koningin Juliana in 1948 dreigden Koninginnedag (30 april) en de Dag van de Arbeid (1 mei) elkaar dwars te zitten. De socialisten waren in principe tegen het Koningshuis maar door de Tweede Wereld Oorlog was dat sentiment omgeslagen. Minister-president Willem Drees wist een compromis te bereiken door Koninginnedag tot nationale feestdag EN vrij van arbeid te verklaren. Koningsdag zal waarschijnlijk nog vele jaren gevierd worden. Dit jaar zijn de feestelijkheden beperkt, maar volgend jaar zal Den Haag vast weer op zijn kop staan met live optredens door de hele stad tijdens het Koningsnachtfestival 'The Life I live', de koningskermis, de drukbezochte vrijmarkten en tal van festiviteiten in de wijken.

Ton van der Pijl
Tonvanderpijl212@gmail.com

HENNINK
installatietechniek b.v.
TOTAALINSTALLATEUR
(0900) 0105
(lokaal tarief)
www.hennink.info
Lid van Techniek Nederland · installQ · WOONWIJZERWINKEL

KÖHLER Autoverhuur
Voor het huren van:
• Personenbussen
• Personenauto's
• Bestelauto's
070-380 90 94 www.kohler.nl

CUVO.
Zorg voor uw uitvaart.
CUVO uitvaartzorg
UW UITVAART GOED GEREGELD MET CUVO - WWW.CUVO.NL - 070 346 95 71 - INFO@CUVO.NL

Oproepjes

De gratis rubriek 'Oproepjes' is een zeer populaire! Men kan daar kosteloos van alles in kwijt dat binnen het karakter van de krant past en waarvoor de hulp of reactie wordt verzocht van andere lezers. Schrijf aan redactie@dehaagsetijden.nl

Reactie: Dat las de jeugd vroeger...

Met interesse heb ik het artikel 'Dat las de jeugd vroeger' gelezen (23 maart 2021, p. 10). Ik herinner mij ook het eerste (gratis) nummer van Donald Duck in 1952. Ik vond het maar een armoedig blaadje vergeleken met het weekblad Mickey Magazine, dat uitgegeven werd in België, maar ook in Nederland te koop was. Mickey Magazine was veel mooier vormgegeven en werd gedrukt op steviger papier. Er stond steeds een compleet verhaal in, maar er waren ook spannende vervolgverhalen, puzzels etc.
In plaats van de fantasieloze namen in het blad Donald Duck van de neefjes (Kwik, Kwek en Kwak) heetten de kinderen in M.M. Joost, Loekie en Victor. Mijn moeder vond M.M. wel een duur blad. Het kostte 40 cent, maar omdat ik lid was van de Mickey-club hoefde ik maar 35 cent te betalen in de winkel. Ik loog thuis dat het voor mij slechts 20 cent kostte. Dat werd wel acceptabel gevonden. Het verschil van 15 cent per week kon ik nog wel bij elkaar scharrelen (geld voor mijn rapporten, verjaardagen etc.). Helaas luidde de komst van Donald Duck het verdwijnen in van M.M. uit de Nederlandse winkels vanaf januari 1953. Je kon er nog wel een postabonnement op nemen, maar de prijsverhoging van (de door mij gelogen) 20 cent naar 40 cent was voor ons te duur. Zo werd ik slachtoffer van mijn eigen leugens. Ik heb de D.D. daarna nooit willen lezen, maar vanaf het moment dat mijn oudste zoontje zes jaar werd, was die boycot natuurlijk niet meer vol te houden.
Fred Andrioli
f.d.andrioli@wxs.nl

Gezocht: Oude provinciale kentekenplaten

Ik ben voor de uitbreiding van mijn verzameling oude, Nederlandse, nummerborden op zoek naar provinciale kentekenplaten van vóór 1951 (beginnend met letters A t/m X). Wie heeft er toevallig nog eentje op zolder liggen, of in de schuur of garage hangen? Verder zoek ik ook kentekenplaten uit voormalig Nederlands Oost Indië (B is Batavia) en uit voormalig Nederlands Nieuw Guinea (NG). Tenslotte: Ook kentekenborden uit Suriname, Saba en Sint Eustatius zijn meer dan welkom. Wie o wie kan mij een helpende hand toesteken?
Linda Bereczki
linda@roneco.com

Herinneringen aan de Schalkburgerstraat

Van 1946 tot 1961 woonde ik in de Schalk Burgerstraat, in het tweede portiek vanaf de Julianakerk. Ik zag als kind af en toe prinses Wilhelmina in de kerk zitten in een speciale loge, d.w.z. een afgesloten ruimte waar verder nooit iemand zat. Ik meen dat Juliana in de kerk haar belijdenis heeft gedaan. Het was rond 1950 een drukke en voor kinderen een gevaarlijke straat met tramlijn 13. Op een gegeven moment ging de tram eruit en werden er bergen zand en stenen gestort om de straat te asfalteren. Dat was een mooie periode! In die tijd woonden er lagere ambtenaren van politie, BPM en Shell. In het volgende portiek een gezin uit Scheveningen waarvan de moeder nog in Scheveningse klederdracht liep. Mijn vraag aan u: wie heeft nog herinneringen aan deze straat?
Lizzy van Loon
lizzyvanloon@kpnmail.nl

Haags Mopje

Zitten twee vrienden aan een bar aan de Denneweg. Zegt de een tegen de ander: "Kijk eens wie daar binnenkomen. De een is mijn vrouw en die ander mijn maîtresse." "Goh", zegt die ander, "dat is ook toevallig, want bij mij is dat net andersom."

Shana Kelderman

We roepen alle Haagse humoristen op een mop te mailen naar redactie@dehaagsetijden.nl, zodat er tweewekelijks één geplaatst kan worden onder de rubriek 'Haags Mopje' en we er met z'n allen weer even ouderwets hartelijk om kunnen lachen.

De Haagse ooievaar

Als geboren Haagse en al dertig jaar wonende in het leuke stadje Bergen op Zoom heb ik hier iets ontdekt wat zeer Haags is. Ik weet al jaren dat dat hier hangt, maar door het artikel over 'De Haagse Ooievaar' in De Haagse Tijden (26 mei 2020) vond ik het leuk om dit te melden. Ik krijg De Haagse Tijden vaak van familie: een heerlijk blad om te lezen, herinneringen op te halen of om iets te ontdekken/lezen wat ik nog niet wist. Aan de gedempte haven alhier aan de Noordzijde Haven hangt boven de deur of eigenlijk boven een raam, van een woning een... jawel ooievaar. Het is een kleine plaquette van een schattige ooievaar. Toevallig ken ik de vorige eigenaren, die ook uit Den Haag naar Bergen op Zoom zijn verhuisd en via hun zoon ben ik er wat over te weten gekomen. Ik heb hem gevraagd of zijn ouders dat aangebracht hadden toen, of dat het er al opzat. Ik heb een kort antwoord van hem gekregen en een foto uit een boek met

uitleg over dat huis en de twee links en rechts ervan. Hij schrijft dit: Die ooievaar hing er al als onderdeel van een Rijksmonument-De Oyevaer, 1652. Toen was het gebruikelijk bij 'duurdere' c.q. stenen huizen om er een naam aan te geven. Naar mijn weten is er geen (directe) link naar of met Den Haag, maar het was wel grappig, wetende dat mijn beide ouders geboren en getogen zijn/waren in Den Haag. Waarom er is gekozen voor een vogel verteld het verhaal niet helaas. Maar dat kon ik wel weer lezen in jullie artikel: De Haagse ooievaar bestaat al eeuwen, waarschijnlijk als mascotte of geluksbrenger. Laten we het er hier maar op houden.
José de Looff
j.delooff@home.nl

De Noordzee zucht...

Zilte lucht verdringt de muizenissen uit mijn hoofd
Schelpen knerpend onder mijn blote voeten
Ik verlos mij van het dagelijks hectisch moeten
Een zuidwesterstorm heeft de weerman beloofd

De jaren verstrijken als los zand door mijn handen
Meeuwen krijsen laagvliegend over de duinen
Zie mij weer als klein kind door de branding struinen
Scheveningen nog een juweel aan de Noordzee stranden

De vissersvrouw kijkt turend uit over de woelige zee
Op Seinpostduin staat Mesdag achter zijn schildersdoek
In de kerk aan de Keizerstraat, zing ik met het koor mee

In een rieten strandstoel mijn opa achter een boek
Verderop in het deftige Kurhaus, dames aan de thee
De Noordzee zucht, een storm, herinneringen zijn zoek

Cor van Welbergen

Haagse dierentuin gesloten

Wie kan mij helpen? Ruim 50 jaar geleden was er een afsluitend 'feest', omdat de Haagse Dierentuin gesloten werd. Op deze bijeenkomst heeft mijn zus Els, nu 56 jaar oud, staande op een tafel/stoel opgetreden voor het publiek. Ik ben erg benieuwd of er van dit gebeuren enig beeld/geluidsmateriaal te vinden is. Ik wil mijn zus hier graag mee verrassen, dus ik hoop dat ik reacties mag ontvangen. Alvast hartelijk bedankt.
Richard Schoonens
Meesterrichard@hotmail.com

DE HAAGSE TIJDEN

De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag
www.facebook.com/dehaagsetijden
www.twitter.com/dehaagsetijden
www.instagram.com/dehaagsetijden

Uitgave:
Uw krant is elke twee weken in een oplage van tenminste 65.000 exemplaren gratis af te halen op circa 360 distributiepunten in Den Haag, Zoetermeer, Westland, Delft, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Wassenaar.

Redactie:
De artikelen, verhalen en foto's in onze krant worden aangeleverd door onze lezers. De ingezonden artikelen zullen ook gebruikt worden op de website en sociale media (Facebook, Twitter en Instagram) die aan De Haagse Tijden ter beschikking staan. Hergebruik van de artikelen en foto's is aan de uitgever. Voor de vaste columnisten geldt een andere regeling. U kunt uw verhaal insturen naar: redactie@dehaagsetijden.nl

Abonnementen
Voor € 75,00 per jaar kunt u de krant in Nederland thuis ontvangen per post. Buiten Nederland ontvangt u de krant voor € 95,00 per jaar. Een abonnement vraagt u aan via de klantenservice. Het is het voordeligst om de krant na verschijning gratis als PDF te downloaden via onze website www.dehaagsetijden.nl.

Adverteren
Wilt u ook adverteren in De Haagse Tijden? Vraag naar de mogelijkheden bij Daphne Brückel of Jolanda Kraanen en bel 070-3607676 of mail naar dehaagsetijden@bruckel.nl

Hoofdredacteur
Sara van Kuilenburg
redactie@dehaagsetijden.nl

Vaste auteurs
John Vroom
Marcello & Els
Milja de Zwart
Robert Mindé

Fotografie
De Haagse Tijden heeft de moeite genomen om de rechtmatige eigenaar van de gepubliceerde foto's te vinden. Als u meent de publicatierechten te hebben, kunt u contact opnemen met de uitgever.

Vormgeving
Brückel Reclame BV

Lezersservice
De lezersservice is te bereiken van maandag t/m vrijdag van 10 - 12 uur op: 070 - 345 76 97

Koninginnedag met versierde tramwagens

In Den Haag levert de HTM op Koningsdag een bijdrage aan de feestelijkheden door de trams en bussen met vrolijke rood-wit-blauwe vlaggetjes te versieren. Ik stel me voor dat daarvoor een medewerker op 27 april wat vroeger in de remises en garages komt, om de vlaggetjes op de voertuigen te zetten. En misschien heeft hij of zij een paar weken van te voren gekeken of alle vlaggetjes nog schoon en bruikbaar zijn en zo nodig nieuwe bijbesteld.

'De Olifant' won de eerste prijs in 1909. Foto: collectie Haags Gemeentearchief

Het is even een klusje, maar het is niets in vergelijking met wat het HTM-personeel deed om de Koninginnedagen van 1907, 1908 en 1909 te vieren. In die jaren organiseerde de HTM namelijk op 31 augustus, de verjaardag van koningin Wilhelmina, een heuse wedstrijd in het versieren van tramwagens. Medewerkers kregen uitgebreid de tijd om een wagen van de elektrische tram te versieren, waarbij de versiering vaak leek op een volledige ombouw. Als ik naar de foto's kijk, doet het evenement me denken aan een carnavalsoptocht of een bloemencorso, al dan niet varend.

1907

In het eerste jaar dat deze wedstrijd werd gehouden, deden zeven versierde tramwagens mee. Zes daarvan waren gewijd aan Flora, de Romeinse godin van de lente en de bloemen. De achtste wagen was gewijd aan Neptunus, de Romeinse god van de zee. Deze was gedrapeerd met visnetten, met daarin zilverkleurige visjes en op het dak stonden haringtonnetjes. Na lang beraad besloot de jury dat de versierders van deze wagen de eerste prijs verdienden. De jury besloot nog een eerste prijs uit te delen en wel aan de mooiste Flora-wagen. Die was versierd met oranje orchideeën die mooi afstaken tegen het witte lakwerk. Dat een aantal HTM-controleurs hiervoor een professionele bloemist hadden ingeschakeld, was blijkbaar geen bezwaar.

'De herberg' won de eerste prijs in 1908. Foto: collectie Haags Gemeentearchief

1908

In 1908 werd de pers al begin augustus uitgenodigd om de vijftien prijzen te bekijken die de directie van de HTM had uitgeloofd voor de versierwedstrijd: Een gouden horloge, zilveren uurwerken en een gouden ketting. En ook een zeer artistiek theestel met twaalf fijn beschilderde kopjes en schotels. De verslaggever van de krant *Het Vaderland* is zeer onder de indruk en schrijft: "Zonder twijfel zal het personeel met iets kranigs voor de dag willen komen op het gebied van versieringskunst."

De tweede versie van deze wedstrijd overtrof de eerste op veel gebieden. Om te beginnen in het aantal deelnemers: er waren twintig wagens versierd. Ook werd meer techniek ingezet, de versierders maakten gebruik van de elektrische leidingen van de trams om lichteffecten op te wekken. De remise aan de Harstenhoekweg was feestelijk versierd en het publiek kon op het voorplein de wagens bewonderen. Het muziekkorps van het trampersoneel gaf een concert en er was een tribune opgericht voor de speciale genodigden en autoriteiten. Op die tribune zaten de nodige hoogwaardigheidsbekleders: De ministers van Waterstaat en van Landbouw, Nijverheid en Handel. Namens de gemeente Den Haag: Wethouder Simons. Een bijzondere bezoeker was de Sultan van Asahan, die in 1908 een reis door Nederland maakte. Asahan is een gebied op Sumatra.

Versierde tramwagens

De eerste prijs ging naar de wagen die een dorpsherberg uitbeeldde. Die was versierd door het kantoorpersoneel van de dienst der werkplaatsen onder verantwoordelijkheid van mej. Van 't Groenewout. Ook in 1908 was er een wagen met een zee-thema: Bovenop de wagen met de titel 'De visscherspink' was een Scheveningse bomschuit te zien. De kaartjestram was helemaal beplakt met tramplaatsbewijzen, dat zou nu met de OV-chipkaart toch lastiger zijn. Er waren ook wagens omgebouwd tot Moorse tempel en een Salonwagen, waarvan je op het eerste gezicht niet kon zien dat het ingepakte trams waren. Na de presentaties bij de remise reden de versierde tramwagens op de route van lijn 8, van het Plein naar het Kurhaus. Zo konden veel inwoners van Den Haag ze bewonderen.

1909

Een jaar later waren er 21 versierde tramwagens. De directie van de HTM had iets nieuws bedacht. Niet alleen een jury, ook de inwoners van Den Haag mochten een prijs uitreiken. In de *Haagsche Courant* werd een bon afgedrukt, waarop iedereen kon invullen welke wagen de 1e, 2e of 3e prijs verdiende. Zo werd bepaald wie die publieksprijzen zou krijgen. Het weer werkte op deze Koninginnedag niet mee, het regende en er stond een vrij krachtige wind waardoor een aantal wagens schade opliepen. Maar de parade ging door en het Haagse publiek werd verrast door een meer dan levensgrote olifant. De makers van deze wagen kregen van de jury ook de eerste prijs.

Verder waren onder meer nog te zien: de kinderwagen van de toekomst, een oudhollandse wafelbakkerij, een viaduct met een locomotief erop en een tram gewijd aan de landbouw. De Esperanto-beweging had de gelegenheid aangegrepen om reclame te maken voor hun wereldtaal. Er was nog een tram met een boodschap: De Nederlandse Christelijke Geheelonthouders Vereniging riep met haar 'Dageraadtram' op tot bestrijding van drankmisbruik. Ook in 1909 reden de trams over de route van lijn 8. Er zijn filmopnamen van gemaakt die in Haagse bioscopen te zien waren. Of het filmmateriaal bewaard is gebleven, heb ik niet kunnen ontdekken.

Na drie keer vond de HTM het welletjes. Het werd te duur om personeel én tramwagens 14 dagen vrij te maken om de trams te versieren.

Jacqueline Alders
info@jacquelinealders.nl

De kinderwagen der Toekomst, 1908. Foto: collectie Haags Gemeentearchief

novodent

Behandeling aan huis

Een team van prothesespecialisten

Enrico, Martijn, Jasper en John Jellema

Wij komen **gratis** bij u thuis voor het maken van nieuwe protheses of het corrigeren en repareren van uw huidige protheses. Met onze kennis en vaardigheden kunnen wij u perfect van dienst zijn!

- Voor het maken van nieuwe kunstgebitten
- Pasvormcorrecties en reparaties
- **Gratis** behandeling aan huis
- 75% vergoeding vanuit uw basisverzekering, 25% eigen bijdrage
- Rechtstreekse vergoeding door uw zorgverzekeraar

Tel: 070-3555790
info@novodent.nl

Valkenboskade 466
2563 JK Den Haag
(Hoek Laan van Meerdervoort recht t.o. halte tram 3 en 12)

www.novodent.nl

Samen aan alles gedacht!

- Opbaren thuis of in een uitvaartcentrum naar keuze
- Vooraf vastleggen van uitvaartwensen
- Uw uitvaartverzorger in regio Haaglanden

070 345 48 10
Dag en nacht bereikbaar

Bautersemstraat 1, 2518 PC Den Haag
www.henning-uitvaart.nl

Uitvaartverzorging J. Henning anno 1885 is houder van het Keurmerk Uitvaartzorg

UITVAARTVERZORGING
J. Henning

HAAGSE DUINEN

UITVAARTCENTRUM • CREMATORIUM

Napraten, troosten en ontmoeten

in een gastvrije omgeving

Wellicht het mooiste crematorium van Den Haag en Zuid-Holland. Een intiem gebouw te midden van de duinen en de bomen van Den Haag.

Gastvrijheid staat bij ons centraal, daarom is het crematorium alle dagen in de week beschikbaar. Ook de tijdsduur van de dienst stemmen wij af op uw behoeften.

Het uitvaartcentrum en het crematorium zijn direct met elkaar verbonden. Zowel opbaren, afscheid nemen als cremeren of begraven kan op dezelfde locatie.

Vraag uw uitvaartbegeleider of ondernemer naar de mogelijkheden van deze locatie.

Crematorium Haagse Duinen | Wijndaelersingel 1 | 2553 AC Den Haag
t: (070) 218 20 88 | e: info@crematoriumhd.nl
www.crematoriumhaagseduinen.nl

Vrijblijvende offerte? BEL: 070 - 306 16 96

Senioren-verhuizing *Volledig verzorgd!*
Woning-ontruiming *Huur- en koopwoning*
Schilder- en kluswerk *Stofferen en behangen*
Spoed-oplevering *Binnen 7 dagen leeg*

de beste in VERHUIZEN EN ONTRUIMEN Seniorenhulp Nederland

www.seniorenhulp.com

VAN DER GEEST
VERHUIZINGEN

Speciale service voor senioren

- Zorgverhuizingen
- Particuliere verhuizingen
- Kunst- en antiekservice
- In- en uitpakservice
- Verhuisdirigente
- Handyman
- Inboedelopslag
- Woningstoffering

T. 070 399 42 41
W. utsvandergeest.nl

ERKENDE VERHUIZERS
UTS

SINCE 1985 ®

Marcello's

ART FACTORY and ROCK GALLERY

PORTRET - ILLUSTRATIE
ROCK ART - TEKENLES
www.marcellos.nl

Ervaring met werkzaamheden in het sociaal domein? Dan bent u diegene die we zoeken!

Door de steeds groeiende vraag naar hulp zoeken wij vrijwilligers met ervaring voor enkele uren per week die ons gezellige team komen ondersteunen.

- Schuldhulpverleners
- Maatschappelijk werkers
- Juridisch geschoolde mensen

Mensen die ervaring hebben opgedaan bijvoorbeeld binnen de sociale dienst van een van de gemeentes of maatschappelijke organisaties kunnen zeer nuttig werk verrichten binnen onze stichting. Hulp geven aan mensen die dit nodig hebben in een steeds complexer wordende samenleving is het doel wat wij nastreven. Hiervoor hebben wij gekwalificeerde mensen nodig. U gaat in samenwerking met onze geschoolde schuldhulpverleners van het Sociaal-Ombudsteam cliënten begeleiden en het traject volgen wat noodzakelijk is voor een correcte afhandeling van schuldbegeleiding.

Voor vrijblijvende informatie kunt u contact opnemen met Raymond Talhout, manager Sociaal-en Ombudsteam,
T. 070-221 05 82, Email: r.talhout@devolharding.nl

Stichting De Volharding Steun en Toeverlaat

Roggeveenstraat 116 – 2518 TT Den Haag – T.070-221 05 82
Email: steunentoeverlaat@devolharding.nl – www.devolharding.nl

You can't BEAT Den Haag!

Twee broertjes uit Morgenstond begonnen een bandje in de kelder van een flatgebouw op de Steenwijklaan. Met een 'pick-up' van Wehkamp, singeltjes van de Stones en Beatles, speelden wij (Paul, Theo, René en ik) playback met zelfgemaakte nep-instrumenten, om zo de meisjes uit de buurt te imponeren met onze Beat-band!

Toen Paul en ik hoorden dat Q65 elke dinsdagavond in de Eekhoorn (een rolschaatsbaan) repeteerde, wilden wij er heen. We stonden een tijdje buiten in het donker naar binnen te gluren toen een roadie ons zag, hij kwam naar buiten en zei dat we wel binnen mochten komen, als we maar rustig achter in zaal bleven zitten. Wim Bieler zong met zijn rauwe stem, de sound van de gitaren sneed door de ruimte, de bass en drums knetterde en de hele tent stond te trillen! We waren verloren, dit was wat wij ook wilden doen!

Struktuur 68

In het begin van de zeventiger jaren, huurde mijn broer Paul een etage in de Nieuwe Molstraat, in het oude centrum van Den Haag. Op de begane grond was Struktuur68 gevestigd, een keramiek atelier van meesterkeramisten Henk Trumpie en Jaques van Gaalen. Velkleurige monumentale kunstwerken in keramiek werden er in opdracht van beroemde kunstenaars gecreëerd, waaronder: Karel Appel, Jan Snoeck, Yasse Tabuchi en Haagse beeldhoudster Berry Holslag. Ook het bekende beeld van Haagse Harry is hier geproduceerd in 2015. Het pand had een interessante geschiedenis: rond 1600 was het een boerderijtje geweest (het kleine toegangspoortje staat nog overeind). Dit was in dezelfde periode dat de schilder Paulus Potter op de Bierkade zijn beroemde schilderij 'de Stier' schilderde! De grote achterkamer werd onze oefenruimte. Drums, gitaren, versterkers, keyboards en speakerboxen werden het nieuwe meubilair. In het achterhuis woonde 'Opaatje', hij was slechthorend en ik geloof niet dat we hem te veel geluidsoverlast hebben bezorgd, in tegenstelling tot onze zeer geduldige benedenburen van Struktuur68. Aan het eind van de straat woonde een operazangeres. Door de openstaande ramen kon je altijd haar prachtige stemoefeningen volgen als je onderweg was naar V&D, De Bijenkorf, Servaas, Kontakt of Klink. Klink was een restaurant in de Wagenstraat, de eigenaren (drie broers) werden al gauw door ons tot 'The Klink Brothers' omgedoopt. Daar konden we altijd terecht voor een avondmaal of een uitsmijter en koffie!

Repeteren was feest!

CITY, was de naam van de eerste band. Ons repertoire was geïnspireerd op de Stones, Beatles, Kinks, The Who, Bowie, American Soul, Rhythm and blues en zoveel meer. We speelden ook veel eigen composities met Hans van Rooij (lead guitar) René Pytak (bass), Paul (leadsinger/tekstschrijver) en ik (drums). Mede-muzikanten – zoals Joop van der Putten (keyboard), Carol Brand (basgitaar), Michael Peterson (toen al geluidsopnamebaas) en Kees Bommeljé, onze lichtshow crew – hadden allen een groot aandeel in het succes van CITY. In onze repetitieruimte konden we ons creatief volledig uitleven en al snel hadden we optredens in en rond Den Haag. Veel scholen, de grote zaal in het Paard, De Eland (Delft), openlucht evenementen, De Kroeg, de Houtrusthallen en ook nog een keer in het voorprogramma van Patricia Paay gespeeld! Ik herinner me ook veel jamsessies met gastmuzikanten, Peter Wassenaar, Nico Christiansen, Eelco Gelling maar ook Do Baks (die later met broer Paul The ROOFTOP oprichtte), Nick Zomer, Bertus Bonk, en natuurlijk Ton van der Meer!

Ton van der Meer & Gestoordt

Bert Carlier kwam met Ton van der Meer de repetitie ruimte in, ze hadden elkaar her-ontmoet. Her-ontmoet, want een tijdje daarvoor hadden ze nog 'gebakkeleid' ergens in een kroeg. Ton had een gig geboekt in The Rose & Orange Pub op het Westeinde (naast Amicitia) maar zijn eigen muzikantenvrienden lieten het afweten en er was maar één week om een optreden in elkaar te zetten. Bert (bass), Nick Zomer (sologitaar), Ton (zanger/gitarist) en ik op drums. Echte Nederlandstalige, Haagse Rock & Roll met ruige teksten. We moesten een naam hebben en aangezien ons repertoire het tegenovergestelde was van de band Normaal werd het dus op z'n goed Haags: 'Gestoordt' Met DT! De Rose & Orange pub was afgeladen met 'de scene' van vele bekende Haagse muzikanten, die, zoals Ton zei, er alleen maar waren om 'hem af te zien gaan'. We begonnen met wat Engelstalige R&B-standards, maar toen we onze eerste zelfgeschreven Nederlandstalige uitbarsting van *Ik kan het niet* alleen speelden, ging de beuk er pas goed in! Daarna met onze smartlap *Ik heb niks aan mijn leven* (kommer en kwel) hadden we het publiek te pakken!

We speelden nog wat meer 'ruig' eigen repertoire totdat de eigenaar van de pub, die nu bang werd dat het enthousiasme van het publiek een beetje uit de hand zou lopen, er maar de stekker heeft uitgetrokken. Gody Hogezand werd onze nieuwe sologitarist. We speelden op vele venues in Nederland, kleine clubs, cafés en dancings, meerdere malen in Het Paard en veel openluchtconcerten. Één van de grootste concerten was in Paradiso, Amsterdam. Frits Wanrooy (piano), Carel Brand (bass), Ton (acoustic gitaar) en ik samen met Nancy, de vriendin van Frits, back-up vocals. Toen we als toegift *D'r zitten twee motten* (Tom Manders) speelden, werd de zaal helemaal gek. Terug in de kleedkamer hoorden we stampen en schreeuwen, we dachten dat de volgende act op ging. Maar toen kwam een bezwete stage-manager gehaast de kleedkamer in en zei: "jullie moeten terug het podium op want ze breken de zaal af!"

Bedankt Haagse vrienden

Van dat prille begin in Morgenstond, de Nieuwe Molstraat, via de Rosé & Orange pub naar Paradiso, we hadden het gemaakt! Niet lang daarna ben ik naar Canada geëmigreerd om mijn andere passie te volgen in Film and Television. Ton heeft nog een paar LP's en singles opgenomen, broer Paul heeft daar ook nog aan bijgedragen met songteksten zoals *De afwas, ik wou dat die afwas.* Ton heeft nog jaren in Nederland rondgetoerd en is helaas in april 2017 overleden. Zo, beste lezers, als jullie de volgende keer in het oude centrum zijn en misschien door de Nieuwe Molstraat lopen, hoop ik dat jullie kunnen waarderen wat er zich rond 1600 afspeelde (boerderijtjes, graslanden en vee) maar denk ook aan de zeventigerjaren, toen in dat kleine straatje muzikale dromen werkelijkheid werden voor twee broertjes uit Morgenstond, die in 1965 door de ramen van de Eekhoorn naar een repetitie van 'de Kjoe' (hoe Haags kan het zijn) naar binnen keken en door een vriendelijke roadie binnen werden gelaten in de wereld van de Haagse Rock & Roll!

Bedankt al mijn lieve Haagse muzikale vrienden en vriendinnen voor een geweldige tijd!

Alex Verpoort
alexthehague@gmail.com

CITY met v.l.n.r. Paul Verpoort, Hans van Rooij, Alex Verpoort en René Pytak

Ton van der Meer & Gestoordt met v.l.n.r. Ton van der Meer, Bert Carlier, Alex Verpoort en Gody Hogezand

Ton van der Meer & Gestoordt met v.l.n.r. Bert Carlier (Bertus Bonk), Alex Verpoort, Ton van der Meer en Gody Hogezand

Tentoonstellingsgebouw Houtrust
periode 1937 - 2001

Mijn mooiste plekje in Den Haag' in De Haagse Tijden van 12 januari 2021 is voor mij aanleiding om iets op papier te zetten over mijn vroegere werkkring bij Tentoonstellingsgebouw Houtrust, waarvan in die periode de heer H.F. Diesbergen directeur was en waar ik in de jaren zestig van de vorige eeuw met plezier gewerkt heb.

Pasar Malam Tong Tong, 1966. Foto: Jan van Es

Er vonden verschillende jaarlijkse beurzen plaats. Zoals de Pasar Malam, de damesbeurs, kampeertentoonstelling Kamp Houtrust en de internationale pluimveetentoonstelling Avicultura. In de jaren tachtig vonden hier ook nog vlooienmarkten plaats. Op 13 mei 1985 kwam Paus Johannes Paulus een mis voor de gelovigen opdragen. Ook de Rotonde was bij velen zeer geliefd. Naast het afleggen van examens en recepties werd er ook elk weekend gedanst. Dit alles in goed overleg met de heer Lanfers, gerant en de administrateur van Houtrust, de heer De Haan. Voor de Haagse Beat was de Rotonde een must waar onder meer de Tielman Brothers met hun Indo Rock en niet te vergeten Golden Earings optraden. Den Haag was trouwens destijds de Beatstad van ons land. Naast de Rotonde vond elke week de ENAVO-autoveiling plaats. Op het terrein waren ook uitstekende tennissenbanen, waar als vaste huurder de Haagse Academie voor lichamelijke Oefening gebruik van maakte en in de winterperiode in de hal. Houtrust zelf organiseerde elk jaar tijdens de zomervakantie een tennistoernooi. In de naastgelegen hal lag de eerste kunstijsbaan van Nederland die op 29 oktober 1937 officieel in gebruik werd genomen. De hal werd aan HOKIJ verpacht, waar de bekende ijshockeywedstrijden van HYS HOKIJ plaatsvonden. Mevrouw Van Hondstede ging als directeur van de kunstijsbaan in april 1967 met pensioen en op 18 april werd haar afscheid in de Rotonde groots gevierd, waarbij onder de vele genodigden ook de heer R. Zwolsman, directeur van de EMS en de heer H.F. Diesbergen, directeur van Tentoonstellingsgebouw Houtrust met echtgenote aanwezig waren. Regelmatig zag ik op de kunstijsbaan de kunstschaatsster Joan Haanappel (is Haagse) en Sjouke Dijkstra(is Akkrumse) trainen. Nog een bekende huurder was voetbalvereniging HBS. Op het terrein van Houtrust stond ook de eengezinswoning voor de directeur. Nu nog iets over het ontstaan van Tentoonstellingsbouw Houtrust. Omdat Den Haag nog geen gebouw had om bijeenkomsten, beurzen, concerten en congressen te kunnen houden, ging de gemeenteraad in 1936 akkoord met het verstrekken van een geld- en garantielening aan een particuliere N.V. Ander grote steden als Amsterdam, Rotterdam en Utrecht hadden immers al zo'n voorziening. Op 8 april 1937 werd Tentoonstellingsgebouw Houtrust door burgemeester S.J.R. De Monchy officieel geopend. Hierbij was onder meer ook de architect A.I van Leeuwen aanwezig. Tijdens WO II werd Houtrust door de b zetter als opslagplaats gebruikt In 1966 kwam ook Houtrust in handen van Zwolsman, wat uiteindelijk geen succes is gewees

In de keuken tijdens Monumentendag, 2001. Foto: Jan van Es

J.C. van Es
Jc-vanes@ziggo.nl

de SUITE
slapen in eigen stijl

Door fysieke omstandigheden van meneer Prins was een nieuw bed noodzakelijk
De Suite maakte het waar.

"Mijn echtgenoot sliep heel onrustig en kon zich nauwelijks nog omdraaien," vertelt mevrouw Prins."We zijn fantastisch geholpen door De Suite. Mijn man kan nu weer zelfstandig omdraaien en opstaan. Door het ontspanningssysteem is hij veel rustiger en z'n beenkrampen zijn sterk verminderd."

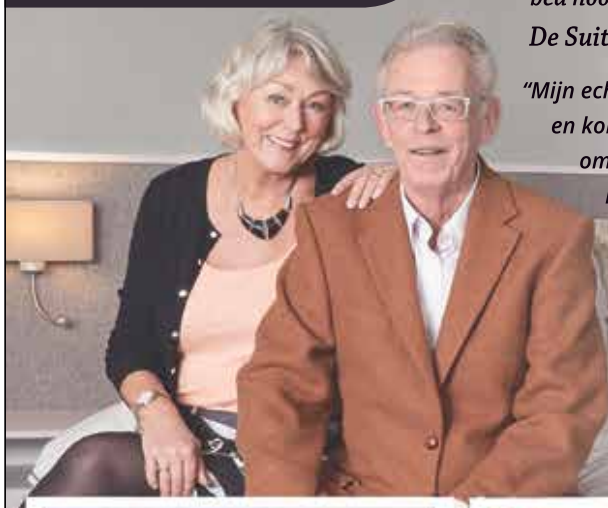

makkelijk opstaan

uitgebreid programma

Graag uw bezoek op afspraak, dat stellen wij op prijs.

Mevrouw & meneer Meijer wilden een nieuw bed en weer lekker slapen. De Suite maakte het mogelijk.

Mevrouw Meijer: "Ik sliep al jaren slecht en was oververmoeid. In ons nieuwe bed hebben we aan mijn kant FPS-technologie genomen. Verbazingwekkend hoe dat werkt, het is heerlijk. Als ik het aanzet, ben ik snel vertrokken. Ik slaap veel langer achter elkaar en voel me stukken fitter."

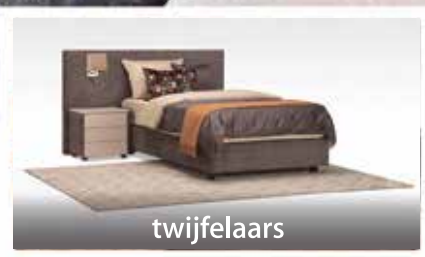
twijfelaars

FPS-technologie

Voor u gemaakt
Op zorgvuldige wijze ontwerpen we uw bed en matras, steeds weer rekening houdend met uw wensen en omstandigheden. Dat kan zijn in geval van spier-, rug- en nekklachten of als er sprake is van moeite met draaien en opstaan. Als voortrekkers in comfortbedden maken wij, zelfs in de twijfelaarmaten, uitvoeringen met een verborgen hoog/laag functie. Zo kan uw bed of het bed van uw partner van alle functies en gemakken zijn voorzien zonder dat het van het partnerbed is te onderscheiden.

Kasten en slaapkamers
In het verlengde van de bedden maken we kasten en complete slaapkamers op maat. In de showroom staan bedden en kasten fraai opgesteld en een bezoek aan ons familiebedrijf in Moordrecht is beslist de moeite waard. Als een bezoek aan huis u beter past of omdat u een deel van uw bestaande bed wilt behouden, maak dan een afspraak.
Ter plekke kunnen we dan bespreken wat mogelijk is. Wat de vraag ook is, we vinden altijd een weg om te maken wat u wenst.

Beter ontspannen met geluid
Weldadig en uiterst gewaardeerd zijn onze bedden met FPS-technologie. Subtiele geluidsgolven zorgen voor stimulering van de bloedsomloop.
U komt in een diepere staat van ontspanning en slaapt beter. Deze akoestische techniek is een succesvolle toepassing voor mensen die jetlag of stress ervaren, spierklachten of neuropathische pijn hebben, dan wel veel spanning opbouwen, zoals bij de ziekte van Parkinson.

Vanwege de nieuwe corona maatregelen is onze showroom beperkt open en alleen op afspraak. Informeer via 0182-375022 (ma. t/m za.) of wij een afspraak voor u kunnen maken. Voor zorg- en welzijn gerelateerde produkten, zoals hoog/laag bedden, kunt u naar wens ook een afspraak maken voor een bezoek aan huis Voor meer info: www.desuite.nl.
showroom en productie: Zuidplaspolderweg 11 2841 DC Moordrecht

Marcello en Els (W)eten Wat Lekker Is

Karsten & Kuiper

Ruim een week geleden hebben we fantastisch lekker gegeten; een uitgebreide take-away van Karsten & Kuiper.

Een bijzondere zaak midden in het Zeeheldenkwartier waar je al voor een euro of vijftien een heerlijke maaltijd samenstelt! We vroegen - zoals we altijd doen bij een recensie - om een recept dat je gewoon zelf thuis kunt maken en kregen het recept voor de Zomerse Parelcouscous van Karsten en Kuiper. Dit gerecht serveren Karsten en Kuiper in de winkel en is al jaren een groot succes; heerlijk met bijvoorbeeld lamsworstjes of wilde zalm. Couscous of parelcouscous, wat is het verschil eigenlijk? We zochten het op en de website van Arab Food Lovers was het duidelijkst.

Zomerse Parel-couscous voor 4 personen:

- 300 gram parelcouscous
- 20 gram munt
- 20 gram platte peterselie
- 1 granaatappel (echt veel lekkerder dan uit een pakje)
- 2 lente-uitjes
- 1 komkommer
- 2 rode paprika
- zout en peper
- 50 ml olijfolie
- sap van 1 citroen

Bereiding

- Kook de parelcouscous circa 8 minuten in zout water tot het gaar is en laat daarna afstomen.
- Snijd intussen de groenten en kruiden in fijne stukjes van een ongeveer 5 mm.
- Haal de pitten uit de granaatappel
- Voeg de gesneden groenten, granaatappel pitten, olie, citroensap en de kruiden toe aan de couscous en meng alles door elkaar.
- Breng op smaak met peper en zout.
- Smullen maar!

Is parelcouscous niet gewoon normale couscous?

Nee, parelcouscous is geen speciale benaming voor gewone couscous, maar wel een net iets andere variant daarop. Net als gewone couscous wordt ook parelcouscous vaak gemaakt van grofgemalen durumtarwe (een harde graansoort). Maar parelcouscous is daarentegen wat ronder en dikker dan gewone couscous. Het wordt ook vaak ptitim genoemd en wordt gegeten in keukens in het Midden-Oosten (zoals Israël, Palestina, Libanon en Jordanië), terwijl gewone couscous meer in het westen van de Arabische wereld wordt gegeten (Marokko, Algerije, Tunesië). Doordat de korrels van parelcouscous een wat dikkerere, rondere vorm hebben, moet het op een andere manier bereid worden dan gewone couscous. Zo moet je het bijvoorbeeld langer koken. Omdat de korrels groter en dikker zijn, is de smaak van de parelcouscous ook wat meer aanwezig. Dit heeft ook invloed op de gerechten die je maakt met parelcouscous.

Op een rijtje

Karsten & Kuiper
van Diemenstraat 132
(hoek Prins Hendrikstraat)
070-2210344
info@karstenkuiper.nl

Afhalen of bezorgen (met de snelle e-bike)

Complete maaltijd plusminus	€ 13,00
Gerechten vanaf	€ 7,00
Desserts vanaf	€ 1,50

HAAGSE KWESTIES

Idee voor een Haagse kwestie?
Mail naar Milja de Zwart: haagsekwesties@dehaagsetijden.nl

Prikken in Den Haag – nou ja, Leidschendam

In het appgroepje van mijn oud klasgenoten van het HML kakelde het de afgelopen weken af en aan. Het onderwerp is vaccinatie tegen corona. Logisch, we zijn allemaal zo'n beetje van dezelfde lichting.

Op 2 april kreeg de allereerste uit de groep, zijn achternaam begint met een B, een uitnodiging om zich bij zijn Haagse huisarts te laten prikken. O, concludeerde meteen een van mijn klasgenoten die naar Zoetermeer verhuisde, dan zijn wij over 10 dagen aan de beurt. En o, concludeerde ik, de B is duidelijk eerder aan de beurt dan de Z.

Intussen barstte de discussie los over AstraZeneca. De meningen liepen radicaal uiteen. Eén oud-klasgenoot zou hem weigeren. De ander noemde dat 'emotie' en zei dat 'iedereen recht heeft op zijn eigen mening, maar dat niemand recht heeft op zijn eigen feiten'. Mijn besluit stond al vast: ik zou het vaccin nemen.

En toen begonnen de uitnodigingen bij de een na de ander op de mat te vallen. Nou is niet iedereen in Den Haag blijven wonen, dus ik weet niet of de wetmatigheid met de achternamen die ik veronderstelde klopte of niet. En ook niet of hier al dan niet een Haags kwartiertje in het spel was. En trouwens, of ik wel goed begrijp wat dat is, want het betekent geloof ik iets anders dan een Leids kwartiertje.

Moderna versus AstraZeneca

En toen plofte de uitnodiging bij mij op de mat. In een envelop van het HMC. Ik las de brief diagonaal door en zag dat ik 13 april aan de beurt was. Lekker snel, dacht ik en maakte er verder geen gedachten aan vuil. Totdat ik de volgende dag nóg een uitnodiging kreeg, van de huisarts. Voor 15 april. Toen ben ik maar eens gaan vergelijken. Het voornaamste wat opviel was de tijd tussen de twee prikken. Bij HMC een maand. Bij de huisarts 9 weken. En dat had te maken met het vaccin: moderna versus AstraZeneca.

Voor mijn geestesoog zag ik mezelf in het meizonnetje op het terras om de hoek zitten. Mensen uitnodigen om te komen borrelen en eten. Naar de film gaan, het museum, het theater. Een soort wild leven leiden, in vergelijking met het halve kluizenaarsbestaan met hoofdzakelijk digitale contacten van nu. Irrationeel natuurlijk, want ik geloof niet dat we in leeftijdssegmenten naar het terras of de film mogen. Maar je begrijpt, ik koos voor het HMC en belde de huisarts af.

Geluksvogel, kunnen jullie denken. Dat dacht ik zelf natuurlijk ook. Maar er hangt ook een

prijskaartje aan dat ik hoger vind dan me lief is. Want hoe goed ik ook de struisvogel kan uithangen, ik loop helaas niet voor niets bij Antoniushove, overigens bij een dokter die ook op het HML heeft gezeten (zij het een kwart eeuw later), dat scheelt. In dat opzicht zou ik liever gewoon naar de huisarts zijn gegaan.

ADO-stadion

De priklocatie is ook een ding natuurlijk. Mijn vader, die binnenkort 89 wordt, mocht al vroeg in februari naar het ADO-stadion, waar hij nog nooit geweest was en waarschijnlijk ook nooit meer komt – voetbal is niet echt z'n ding. Bij mij ging de keus tussen een kerk op loopafstand of Antoniushove in Leidschendam. Sinds het debacle rond de annexatie in 1998 geen kijk op dat dat ooit nog Haags wordt.

In de krant lees ik over Haagse huisartsen die een loods van Dekker Hout aan de Werf hebben afgehuurd om de operatie – want zo kun je het wel noemen – in goede banen te kunnen leiden. En dat ze het wel spannend vinden of de patiënten ook gaan komen. En ik lees dat Sjaak Bral, geïnspireerd door de gang van zaken in Amerika, waar je in de supermarkt terecht kan voor je inenting, pleit voor 'terrasje prikken'. Dat laatste is nou eens echt een geweldig idee. Maar ja, dan had ik weer langer moeten wachten.

De Constitutionele M
is zo gek nog niet

Tijdens de prehistorie kwamen de mensen er al snel achter dat het leven in een groep veiliger was dan alleen rond te trekken en dat in zo'n groep bovendien de taken verdeeld konden worden. Ook werd duidelijk dat er behoefte was aan leiding of dit nu door één van de groepsleden of een aantal van hen uitgevoerd werd. Dit speelt vandaag de dag nog steeds, zoals zeker de laatste maanden gebleken is. Laat ik enkele mogelijkheden noemen van het leiding geven aan een grote groep mensen.

Tot 1795 was ons land een republiek die bestond uit een verbond van zeven gewesten, de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden genoemd. Van 1795 tot 1806 spreken we van de Bataafse Republiek. Vervolgens krijgt de broer van Napoleon Bonaparte, Lodewijk Napoleon, de leiding over ons land en we spreken nu van een Koninkrijk. In 1813 keert de zoon van de laatste stadhouder, Willem Frederik genaamd, uit ballingschap terug naar ons land en hij wordt uitgeroepen tot soeverein vorst. In 1815 werden de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden die gescheiden waren weer verenigd en Willem Frederik roept zichzelf uit tot Koning van het Koninkrijk der Nederlanden. Hij heet dan Koning Willem I. Tijdens Koning Willem III is de grondwet zodanig aangepast dat de macht die de Koning voordien had, zeer beperkt werd. We kunnen nu van een Constitutionele Monarchie spreken. De Koning of Monarch heeft zich te houden aan de Constitutie oftewel de Grondwet. Ons land was vanaf dat moment dus een parlementaire democratie. In het woord democratie komen de woorden volk en heersen samen.

Ik denk dat ons koningshuis nog steeds een belangrijke functie heeft al was het alleen maar omdat het ons volk van individualisten bij elkaar houdt. Daar komt bij dat we het met de huidige koninklijke familie getroffen hebben. In welk land zie je de koning in de rij staan om een ijsje voor zijn dochtertjes te kopen en in welk land kun je de koningin tegenkomen in een winkel waar ze kleren koopt voor haar dochtertjes? In het dorp waar ik woon, kon dat.

De bal die alle kleuren heeft

In dit kinderboek staat een hoofdstuk waarin onze koninklijke familie voorkomt en een deel hiervan wil ik overnemen. Het verhaal gaat over een koning, Jorg, die in de buurt van Den Haag in z'n eentje in een paleisje woont. Het is een klein mannetje dat nogal eens een avontuur beleeft. Hij heeft een hele bijzondere bal en soms kan hij het niet laten om die bal een enorme schop te geven en dan gaat hij vervolgens op zoek naar de bal en tijdens dat zoeken beleeft hij een avontuur. In één van de hoofdstukken komt de bal bij het paleis Huis ten Bosch in de struiken terecht, leest u maar:

Jorg loopt samen met zijn nieuwe vriendje naar een groot hek toe. Voor het hek staat een soldaat en in de verte ver achter dit hek staat een soort paleis. Het lijkt wel op zijn eigen paleis maar dan veel groter. Op het grasveld ervoor ziet hij een man die met drie meisjes aan het spelen is. Hij zou eigenlijk wel eens aan die man willen vragen of hij misschien weet waar zijn bal is, maar ja, het hek is op slot en ervoor staat die soldaat. "Zal Ik eens aan die soldaat vragen of hij het hek wil opendoen",

Voorkant van het boek 'De bal die alle kleuren heeft', geschilderd door Taco Eisma

Illustratie: Taco Eisma

onarchie

vraagt Jorg aan zijn nieuwe vriendje. Die begint geheimzinnig te lachen alsof hij iets weet dat Jorg niet weet. “Je kunt het proberen”, zegt hij. Jorg raapt al zijn moed bij elkaar en dat is een heel werk en hij loopt naar de soldaat toe. “Meneer de soldaat, zou u dat hek voor me open kunnen maken?” De soldaat kijkt even achterom naar die man en de drie meisjes en hij fluistert “Dat mag ik niet doen van de koning.” “Nou van mij wel hoor”, zegt Jorg. “Ja, dat zal best”, is het antwoord van de soldaat, “maar jij bent de koning ook niet.” Jorg zegt iets te hard: “Ik ben wel de koning!” Een van de drie meisjes die op het grasveld aan het spelen is, kijkt op en loopt naar de soldaat toe. “Wat zegt dat manneke, soldaat?” “Ach, prinses, hij zegt zo maar iets. Hij beweert een koning te zijn.” Het meisje loopt naar haar vader toe en vraagt hem kennelijk iets. Haar vader glimlacht en loopt naar het hek toe. “Zo”, zegt hij, “dus jij bent een koning?” “Wel wis en waarachtig”, zegt Jorg, “een hele echte.” “Ik heb een paleis en een bal en nog veel meer, maar geen onderdanen.” Opeens herinnert hij zich waarom hij zo’n eind is gaan fietsen. “Ik ben namelijk op zoek naar mijn bal, de bal die alle kleuren heeft.” “Amalia”, zegt de meneer tegen één van zijn dochters, “jij hebt daarnet achter dat bosje toch een hele mooie bal gevonden? “Amalia knikt. Jorg denkt “Amalia is echt een naam voor een prinses en die soldaat zei daarnet ook al prinses. Eén en één is twee, dus die meneer is ook een koning.” Hij steekt zijn rechterhand door het hek

> *“In welk land zie je de koning in de rij staan om een ijsje voor zijn dochtertjes te kopen.”*

en zegt: “Mag ik me even voorstellen, mijn naam is koning Jorg, collega.” De meneer moet lachen en grijpt zijn hand. “Dat vind ik nu eens leuk. Ik kom hier bijna nooit een collega tegen. Soldaat, maak het hek maar open zodat mijn collega naar binnen kan.” Jorg loopt samen met die andere koning en de drie prinsesjes een lange laan af en dan staan ze voor een grote, brede trap. Jorg begint moedig aan de eerste tree, de tweede en ga zo maar door. Het zijn wel achttien treden dus het duurt wel even voordat hij boven is. Ze lopen naar binnen en Jorg is diep onder de indruk van al het moois dat hij ziet. Een echt paleis, dat is duidelijk. Hij loopt achter die andere koning aan en ze gaan aan een tafeltje zitten. Een aardige mevrouw komt een blad met een theepot, kopjes en niet te vergeten heerlijke koekjes brengen. Later begrijpt Jorg pas dat dit de vrouw van die andere koning is, de koningin dus. De prinsesjes zitten aan een grote glanzende tafel huiswerk te maken. Ja, ja, prinsesjes gaan ook naar school. Hun vader vraagt van alles en nog wat aan Jorg en hij vertelt wat hij zoal meegemaakt heeft. “Zo, ik heb mijn dochtertjes wat te vertellen als ik ze vanavond naar bed breng”, denkt de andere koning. En zo wordt het maar later en later. Het wordt al een beetje donker buiten . Jorg ziet dat en zegt “Ik moet nu naar mijn eigen paleis gaan want ik heb geen licht op mijn fiets.” Hij neemt afscheid van die andere koning, zijn dochtertjes en zijn vrouw en belooft zeker nog eens terug te zullen komen. Amalia komt aanhollen met de bal die al die tijd in het gras heeft liggen wachten. “Je vergeet je bal”, zegt ze. Hij was ook zo onder de indruk van al dat moois en die aardige mensen dat hij inderdaad z’n bal vergeten was. Die lieve bal waar hij speciaal voor gekomen was.

Illustratie: Taco Eisma

Het Koninklijk gezin poseert in de tuin van Paleis Huis ten Bosch voor de jaarlijkse fotosessie, 2019. Foto © Wesley de Wit, RVD

Carl Doeke Eisma
carleisma@planet.nl

Het lepeltje van Loesje uit Arnhem

Soms moet er opgeruimd worden en soms leidt dit tot een verrassende vondst die herinneringen oproept. Tussen in de loop der jaren bijeengegaarde, niet gebruikte lepeltjes – afkomstig van schoolreisjes en andere uitstapjes – zag ik ineens het 'lepeltje van Loesje'. Een lepeltje met het hoofd van een klein meisje, kompleet met grote strik.

Begin jaren vijftig woonden we in de Rhenenstraat, een rustige straat met toen één auto, soms twee. Af en toe kwam er iemand aan de deur om wat te vragen of te slijten: collectes, lootjes met een horloge (met in plaats een nummer een tijdstip erop voor het Sinterklaasfeest), kinderpostzegels en heitje voor een karweitje. Natuurlijk gaf, of kocht mijn moeder dan wat, want het waren meestal bekenden. Ook was het 'nee' zeggen tegen aardige mensen moeilijk en niet haar sterkste punt. Zo kwam het dat wij jarenlang *De Geheelonthouder* lazen, een blad van de drankbestrijding waarvan we ook de bijpassende lucifers gebruikten, met teksten op de doosjes als: 'Een matig mens is zijn vrijheid waard, maar drinkt geen alcohol!' en 'Voor het geluk van uw kinderen, maar drinkt geen alcohol!' Voor zover ik weet, waren wij thuis toen geen geheelonthouders maar het was een vriendelijke man en hij deed zijn best.

Gekker nog was dat wij, niet gelovig zijnde, toch wekelijks *De Goede Tijding* lazen, overduidelijk gereformeerd. Of we ervoor betaalden weet ik niet, maar het zou mij niets verbazen als dat wel zo was. Degene die dat bezorgde, verkocht ons ook 'het lepeltje', een lepeltje met het hoofd van het kleine meisje Loesje. Het meisje had een grote strik en eigenlijk hadden we geen idee wie dat was. We hadden er nog nooit van gehoord. Buurkinderen die op de Christelijke school zaten en die ondanks de verzuiling bij ons over de vloer kwamen, wisten meer te vertellen en reageerden verbaasd dat ik dat niet wist, hoe kon dat nou! Het was Loesje, Loesje uit Arnhem, Loesje van de Johanna Stichting. Er was een radio-actie geweest van de NCRV met Johan Bodegaven. Wij luisterden nooit naar de Christelijke NCRV en al helemaal niet naar de KRO, maar altijd naar de VARA/AVRO, op de andere zender. De buurkinderen konden het wel vertellen: Loesje was heel zielig want ze had geen armpjes en je kon er ook ansichten van kopen. Nou die hadden wij in elk geval niet. Ze stond op het lepeltje en werd gebruikt – misbruikt(?) vraag ik me nu af – of in elk geval geëxploiteerd om geld op te halen voor dat instituut. Hoe meer ik erover nadenk, hoe schandaliger ik het vind. We zullen het maar wijten aan de tijdgeest. Ik denk wel eens, zou Loesje nog leven en wat zou ze er dan nu zelf van vinden?

Loesje van de Johanna Stichting

De Johanna Stichting bestaat niet meer, dit soort acties op die manier hopelijk ook niet meer. Later is die instelling opgegaan in wat later 'Het Dorp' ging heten, van de befaamde televisie-actie 'Open het Dorp', met Mies Bouwman en dokter Klapwijk in 1962 (AVRO). Inmiddels bestaat dat Dorp ook niet meer in die vorm. Loesje in Arnhem is wel herleefd sinds 1983 als ludieke actie van kunstenaars maar heeft behalve de naam hier niets mee gemeen. Het kan verkeren.

Joan Verheij
vogelsang@zeelandnet.nl

Bouw mee
aan Haags karakter!

Word certificaathouder

Stadsherstel Den Haag koopt, herstelt en beheert monumenten en beeldbepalende panden. Want het historisch karakter van Den Haag en omgeving moet behouden worden! Stadsherstel dankt een groot deel van haar vermogen aan certificaathouders. Zij steunen het gedachtegoed en werk van de organisatie door certificaten te kopen. Geïnteresseerd in certificaten van Stadsherstel?
Kijk snel op www.stadshersteldenhaag.nl

STADS HERSTEL DEN HAAG

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken.
Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar **dela.nl/denhaag** of bel **070 217 09 10** voor een persoonlijk gesprek.

DELA voor elkaar

Vroem,Vroom...

In elke editie van De Haagse Tijden stapt autojournalist John Vroom weer even in een auto die vroeger door Den Haag reed.

Fiat 2300S Coupé

Recentelijk bekeek ik weer eens een paar klassenfoto's van de Van Hoogstratenschool en ja, dan komen de herinneringen weer boven. En op een van de foto's herkende ik Jacqueline Soek. Een leuke meid die goed bedeeld was, maar waarbij het voor mij, als puberende puber, bleef bij kijken. En waarom vertel ik dit?

Foto: Paul Wouters, Reizen door de autowereld

Omdat dit voor mij ook het geval is geweest bij veel fraaie auto's en daarbij dan vaak om budgettaire redenen. Want joh, wat had ik graag een Fiat 2300S Coupé gekocht, maar ja, mijn budget reikte niet verder dan een nieuwe Fiat 850 Sport Coupé en dat was al heel bijzonder. Wat een onvoorstelbaar mooie en elegante auto was die 2300S Coupé en dat vind ik nog steeds. Herfst 1961 werd hij geïntroduceerd en bleef tot 1968 in productie. Onder de motorkap lag een 6-cilinder benzinemotor met 2279cc en 117 pk, waarmee een topsnelheid van 175 kilometer te realiseren was. In 1963 kostte deze beauty 23.500 gulden. Ondanks het elegante en sportieve design was deze Coupé een volwaardige vierzitter met een ruime kofferbak. De carrosserie van de 2300S Coupé werd ontworpen door topdesigner Ghia en opvallend aan de carrosserie was het filigrane dak tussen de achterruitstijl en de achterruit, waarbij de achterste stijl parallel liep met de raamstijl van de voorruit. Die achterruit bestond uit drie delen en gaf de indruk van een groot panoramisch raam. En zo had deze Fiat nog een aantal bijzondere bijzonderheden, zoals het remsysteem met vier schijfremmen en twee remcircuits, met elk een rembekrachtiger. Helemaal bijzonder was de voetsteun voor de voorpassagier. Prachtig was ook het interieur met flinke leren stoelen. Achter het sportief houten driespaaks-stuur een hout ingelegde unit met klokken en klokjes voor de rijdersinformatie. De versnellingspook was bijzonder haaks gevormd en de achterbank was eveneens luxe uitgevoerd met armsteunen en een opklapbare in het midden. Fraaie details aan de binnenkant van de portieren met een handige draaiknop voor de bediening van de tochtraampjes. Aan de zijkant een rood lampje, zodat men in het donker het geopende portier kon waarnemen. Wat vormgeving betreft was hij strak gelijnd zonder veel poespas. Strak chromen bumper met daarboven een trapeziumachtige grille, twee koplampen en twee knipperlichten en dat was het. Vlotte zijkant met chroomomlijste raampartij en onderaan een chromen sierstrip met een luchtinlaat en een evenzo strakke platte achterkant. Een model dat moderne auto's naar mijn smaak laat verbleken, maar dat terzijde. Bijzonder detail is ook dat de toenmalige Fiat importeur, Leonard Lang, in 1966 een donkergroene 2300S Coupé aan Prins Claus en (toen) Prinses Beatrix aanbood, ter gelegenheid van hun huwelijk. Deze auto kreeg het kenteken AA 100. De Koninklijke familie had op dat moment al verschillende Fiats. Beatrix reed in de jaren vijftig een 1400 en 1900B en haar zus Irene reed in de jaren zestig een 1500 Cabriolet. Tja, die hadden toch wel meer karakter dan die huidige Fords en Audi's, maar ook dat terzijde.

John Vroom
johnvroom@planet.nl

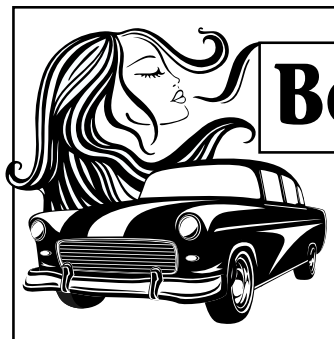

Beauties of the Sixties (48)

John Vroom (autojournalist)

In de jaren '60 waren vrouwen en auto's nog onlosmakelijk met elkaar verbonden in promotie- en reclame-uitingen en geven nu een nostalgische blik op het tijdsbeeld van toen.

Anita Berry zong het al in 1962: 'Middellandse Zee, souvenir van een zomer...' en dat staat Eugenie zich ook te realiseren voordat ze in haar Citroën Ami 6 weer vertrekt naar het Haagse.

Deze week bij west

De komende periode zie en hoor je onderstaande programma's bij Omroep West. Daarnaast houden we je natuurlijk altijd op de hoogte van al het nieuws.

89.3 Radio West maandag t/m vrijdag

06.00 uur West Wordt Wakker Nieuws uit de regio en van daarbuiten, met Tjeerd Spoor en Jorinda Teeuwen.

10.00 uur Aan de Bak Gezellige muziek, spelletjes en een bak koffie met Patrick van Houten.

12.00 uur Muijs in de Middag Lunchprogramma met Bas Muijs.

14.00 uur Muziek aan Zee Marjolein Visser draait heerlijke muziek.

16.00 uur West komt Thuis Justin Verkijk neemt de dag met je door. *(tot 19.00 uur, daarna non-stop muziek)*

89.3 Radio West op zaterdag

09.00 uur UIT!
Rogier van der Zanden geeft je uitgaanstips .

12.00 uur Broodje Bral
Sjaak Bral neemt op zijn eigen wijze de actualiteit door.

14.00 uur Radio West Sport *(tot 18.00 uur, dan non-stop muziek).*
Gevarieerd programma met onder meer sport.

89.3 Radio West op zondag

07.00 uur Klassiek op West *(herhaling om 19.00 uur)*
Aad de Been draait bekende en onbekende klassieke- en wereldmuziek.

09.00 uur Muziek van alle Tijden *(herhaling om 18.00 uur)*
Pieter Kuipers draait muziek op verzoek.

10.00 uur UIT!

12.00 uur Adres Onbekend *(tot 14.00 uur, daarna non-stop muziek).*
Zoektochten naar uit het oog verloren bekenden, met Ron Kas.

TV West maandag t/m vrijdag

Dagprogramma's vanaf 17.00 uur: (daarna herhalingen)

ma: The Mall, over de verbouwing van winkelcentrum Leidsenhage naar Westfield, Mall of the Netherlands.

di: Team West Opsporingsprogramma met Kirsten van Dissel.

Koninginnenach 2009 (alleen op 27/4) Samenvatting van de uitzending van de Koninginnenach in 2009 in Den Haag.

Ik was Erbij! Filmbeelden van vroeger. Op 20/4 over cafe/restaurant Klein Seinpost aan Zee in Scheveningen en op 27/4 over revalidatiecentrum Zee hospicium in Kijkduin.

wo: Eruit op de Buis Met op 21/4 een rondleiding door museum Gouda en op 28/4 door Rijksmuseum Boerhaave in Leiden.

do: Bij ons in Laak Fred Zuiderwijk struint door Laak in Den Haag.

vr: Hart voor Muziek Zing mee met Hollandse hits

17.30 uur TV West Nieuws

17.45 uur Weer met Huub Weerbericht van Huub Mizee.

TV West zaterdag

07.30 uur TV West Weekoverzicht

17.00 uur Westdoc: met op 24/4 de documentaire Met Vlag en Wimpel over vlaggenisten in Delft en Team Kuststreek over boswachters langs onze kustlijn. Op 1/5 een documentaire over 130 jaar Hotel des Indes, logeren op stand dat in 1858 als Adelijk paleis werd gebouwd en als hotel vele bekende gasten heeft mogen ontvangen.

TV West zondag

09.00 uur Hoop & Leven De universele kerk van Gods Rijk.

10.00 uur Residentieorkest concert – Vlatkovic schittert in de Nieuwe Kerk (alleen op 25/4 om 10.00 uur).

17.00 uur Westdoc Muziek: Parkpop Memories Herinneringen aan Parkpop optredens, met op 25/4 Wet Wet Wet uit 2016.
Op 2/5 een documentaire in de aanloop naar 4 en 5 mei.

Alle programma's op TV West worden herhaald. Kijk voor alle uitzendtijden op Omroepwest.nl of in de Omroep West app.

Ziggo 30 KPN 512

Reactie

'Les in de frisse buitenlucht'

Mag ik mij even voorstellen? Mijn naam is Gerrit Blok, ik kom uit Scheveningen en woon in Amsterdam. Met veel genoegen heb ik het artikel gelezen over de buitenschool. Zelf was ik leerling van 1954 tot 1957, helaas te kort. Ik heb op deze school een fantastische tijd gehad en zou willen dat alle scholen zo zouden zijn.

Op de buitenschool heb ik interesse voor dier en natuur gekregen, eigenlijk kon je daar niet omheen, logisch als kalkoenen en kippen door de buitenklassen (duinpan) wandelden. In het voorjaar was het heerlijk om in de duinpan les te krijgen met de geuren van de bloemen en het zoemen van de bijen en zweefvliegen. Ik was vaak afgeleid.

Les in de natuur bij de Eerste Nederlandse Buitenschool, 1949. Foto: collectie Haags Gemeentearchief

Soms tijdens de middagrust was er tumult op de speelplaats, dan werden de kippen door de haan nagezeten. Ook waren er parelhoenders, een bijenkast en een moerbeiboom met zijderupsen. Ik denk vaak terug aan die tijd en aan de vriendjes en vriendinnetjes waarvan ik de meesten nog van naam herinner. Ik heb de heer Wagner kort meegemaakt en daarna kwam de heer van Loon. Ik herinner mij nog de

Toegangshek van de 'Eerste Nederlandsche Buitenschool', 1949. Foto: collectie Haags Gemeentearchief

oude eetzaal waar zo'n ruim 110 leerlingen in konden, maar ook de komst van drie nieuwe eetzalen.

Ik ben ex TBC-patiënt en leef sinds 1951 op één long. Eerst heb ik op de Helmstraatschool gezeten, maar mijn ziekteverzuim was erg groot en de leerprestaties navenant. De overgang naar de buitenschool was voor mij een zegen. Gelukkig heb ik uw boek school achter de duinen en kijk regelmatig op de site van de Haagse beeldbank. Enkele jaren geleden ben ik ook bij de tentoonstelling geweest in het Muzee. Helaas vond ik dat er weinig fotomateriaal was. Ik vind het jammer dat er destijds geen klassenfoto's werden gemaakt.

Gerrit Blok
Gerrit.blok43@gmail.com

Uitvaarten begeleiden, hoe kom je erbij?

Afscheid nemen is één van de moeilijkste dingen die wij als mensen moeten doen. We nemen bijna dagelijks afscheid, maar meestal weet je dat dit tijdelijk is. Maar soms, soms moet je voorgoed afscheid van iemand nemen. Families begeleiden in dit laatste stuk, dat is wat ik doe. Een niet alledaags vak en regelmatig krijg ik de vraag hoe ik erbij gekomen ben.

Het zaadje hiervoor is bij mij geplant bij het overlijden van mijn opa. Ik was onder de indruk van de uitvaartverzorger die ons begeleidde, een fijne rots in de branding. 'Wat mooi als je dat kan' heb ik toen gedacht. Sindsdien bleef de uitvaartwereld aan me trekken.

Vind ik het leuk om te doen? Leuk is het goede woord niet. Ik kom uit bij mooi: ik vind het mooi om families te kunnen helpen en begeleiden. Het zit 'm daarbij vaak in de kleine dingen. Zodat je afscheid kan nemen van wie iemand in essentie was.

Merlijn Berkhout-Schippers
In Essentie uitvaarten
Integer, betrouwbaar, persoonlijk
www.inessentieuitvaarten.nl

GRATIS BOODSCHAPPEN

Win een AH Cadeaukaart t.w.v. €25,-

Ga naar www.detzo.nl/weggeefactie voor meer informatie.

Actie geldig tot: 30 april 2021

Detzo
De Thuiszorg Organisatie

Blijf lekker thuis

Deze agenda bevat allerlei activiteiten die voor lezers van De Haagse Tijden interessant kunnen zijn – tentoonstellingen, lezingen, informatie, cursussen, muziek, theater, enz. Heeft u activiteiten te melden? Stuur uw gegevens op via e-mail naar dehaagsetijden@bruckel.nl of bel: 070 - 360 76 76

We zitten al een tijdje binnen en ondanks de huidige versoepelingen, ziet het er naar uit dat culturele instellingen voorlopig nog gesloten blijven. Gelukkig is er online nog genoeg te beleven in Den Haag en omgeving. Laat u verrassen door concerten, voorstellingen en nog veel meer. De redactie van De Haagse Tijden deelt enkele tips met u.

Munten, postzegels, bankbiljetten en ansichtkaarten

Ergens slingeren nog de postzegelalbums van opa op zolder. Waar zijn de munten van pa eigenlijk gebleven? En zijn die ansichtkaarten bestemd voor het oud papier? U bent niet de enige met vragen over een verzameling munten, postzegels, papiergeld, ansichtkaarten of penningen. Daarom houdt de Munten- en Postzegel Organisatie (MPO) elke woensdag een open inloopdag. Wie zijn of haar verzameling deskundig en gratis wil laten beoordelen, kan tussen 10.00 en 16.00 uur terecht bij de MPO, Energieweg 7, IJsselstein, nabij Utrecht. Aansluitend is er desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Informatie: 030-6063944 of kijk op www.mpo.nl.

Goud, zilver, kunst, curiosa en militaria

In de la ligt nog die gouden ketting van oma. Ergens ligt nog een potje met oude sieraden. Dat oude beeldje of die zilveren miniatuurtjes in de kast, zijn die nog wat waard? En hebben die oude onderscheidingen en militaire spulletjes nog waarde? Allemaal vragen met betrekking tot goud, zilver, kunst en curiosa of militaria. Bezoek eens onze open inloopdag, elke donderdag van 10.00 tot 16.00 uur. U bent dan welkom bij MPO/Heritage op de Energieweg 7 te IJsselstein, vlakbij Utrecht, voor een gratis en vrijblijvende taxatie. Aansluitend krijgt u desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Voor meer informatie: 030-6063944.

Theatervoorstelling Oorlog in de Weimarstraat

Speelt uw puberdochter of kleinzoon straks mee in Theater na de Dam? Een unieke kans voor Haagse jongeren uit het Regentessekwartier. Speel dit jaar mee in de voorstelling *Oorlog in de Weimarstraat* van het Nationale Theater. De voorstelling wordt gemaakt in teken van Theater na de Dam op 4 en 5 mei. Ben of ken jij iemand die onderdeel wil zijn van deze productie?

We zijn opzoek naar jongeren tussen de 11 en 18 jaar oud die in Het Regentessekwartier wonen. In 5 repetities werk je mee aan *Oorlog in de Weimarstraat*: een theatrale wandeling door de Weimarstraat, uitmondend in De Nieuwe Regentes. De repetities zijn op 26, 28, 29, 30 april en 3 mei. De voorstelling speelt op 4 en 5 mei. Ben of ken jij iemand uit de wijk die mee wilt doen? Mail dan naar Lotte de Leeuw via lottedeleeuw@hnt.nl

Meer informatie: www.hnt.nl

Boeken

Wat wij willen – Isabel Allende
In Wat wij willen neemt Isabel Allende ons mee op haar meest persoonlijke en emotionele reis in jaren. Ze vertelt over de belangrijke rol die het feminisme in haar leven speelt, van haar kindertijd tot nu. Ze roemt de vrouwen die haar leven richting hebben gegeven, zoals haar moeder Panchita, haar dochter Paula en haar literair agent Carmen Balcells. Maar ook schrijvers als Virginia Woolf en Margaret Atwood en vele anderen hebben haar geïnspireerd om zich in te zetten voor vrouwenrechten en om te strijden tegen achterstelling en discriminatie. Vandaar dat ze ook met grote betrokkenheid schrijft over actuele thema's als de #MeToo-beweging en het leven in tijden van een wereldwijde pandemie. En dat alles doet Allende met die onmiskenbare passie voor het leven en de aanstekelijke overtuiging dat er ook op haar leeftijd alle tijd is voor de liefde. Ze is een voorbeeld voor velen, voor vrouwen, jong en oud, én voor mannen.

De goede voorouder - Roman Krznaric
De grote problemen van onze tijd gaan allemaal terug op één ding: we denken alleen aan de korte termijn. Dat denken koloniseert de toekomst. Je ziet het in het bedrijfsleven, de politiek en het persoonlijk leven. Zo ontstaat steeds meer ongelijkheid tussen bevolkingsgroepen en nemen existentiële dreigingen toe. We staan aan de rand van de afgrond. Toch is er hoop, volgens Roman Krznaric. Om goede voorouders te worden moeten we onder meer onze economie en politiek radicaal omvormen – een enorme opgave. Maar onder die ambitieuze doelen ligt iets wat we zelf kunnen doen: onze kortzichtigheid inruilen voor langetermijndenken. Krznaric onthult zes praktische manieren om onze hersenen hierin bij te scholen. Dan verschuiven we de loyaliteit van onze eigen generatie naar de hele mensheid, en kunnen we onze planeet en onze toekomst redden.

Livestream dansvoorstelling NDT2

Dinsdag 20 t/m donderdag 22 april, om 20.00 uur presenteert NDT 2 *We Haven't Said Enough*. De livestreams bestaan uit IMPASSE van Johan Inger en The Big Crying van Marco Goecke. De voorstellingen vanuit het Haagse Zuiderstrandtheater zijn exclusief te volgen op ndt.nl De ticketprijs is vijftien euro.

Stilstand is een belangrijk thema van IMPASSE. Choreograaf Johan Inger laat zien hoe groepsdruk individuele ontwikkeling in de weg staat. De uitwerking van dit idee is echter verre van afstandelijk. Vloeibare bewegingen en aanstekelijk ritmes bij de jonge dansers van NDT 2 zorgen niet alleen voor momenten van isolatie, maar ook voor komische opluchting.

The Big Crying is misschien wel het meest persoonlijke werk van choreograaf Marco Goecke. Hij begon eraan in de herfst van 2020, kort na de dood van zijn vader. Een stuk over afscheid, over lichamen als haperende motoren en kostuums als de gordijnen van een lijkwagen. Tegelijk vieren de negentien dansers, bij alle vergankelijkheid, vurig levensdrift en de vreugde van het leven. The Big Crying had 18 maart zijn wereldpremière als livestream. De reacties van pers en publiek waren overweldigend.

Meer informatie: www.ndt.nl

Films

Het **International Documentary Film Festival Amsterdam (IDFA)** biedt een onafhankelijke en inspirerende plek waar publiek en professionals terecht kunnen voor een pluriform aanbod documentaires van hoge kwaliteit. Pluriform wat betreft vorm en inhoud, maar ook wat betreft (culturele) achtergrond van de maker.
Op de site **idfa.nl** bekijkt u gratis een selectie van films die bij IDFA hebben gedraaid.

Mortified
Mortified begon toen oprichter Dave Nadelberg in de late jaren negentig een beschamende kalverliefdesbrief tegenkwam die hij als tiener schreef. In plaats van hem weer op te bergen, besloot hij hem aan zijn vrienden te laten zien. Sinds de oprichting in 2002 groeide *Mortified* uit tot een wijd vertakt multimediaal project. De kern hiervan zijn de reguliere theateravonden, waar mensen hun beschamende jeugdschatten voorlezen en van een context voorzien, als een vorm van "persoonlijke verlossing door publieke vernedering", zoals de site het stelt. Deze theateravonden zijn inmiddels in diverse Amerikaanse steden een maandelijks fenomeen. Daarnaast verschenen er de afgelopen jaren twee boekuitgaven, en is er de website *Mortified*. Hier zijn videofragmenten van de live evenementen te vinden, aangekleed met animaties en geluidseffecten en wordt door de makers een blog bijgehouden waarin de aandacht vooral is gericht op de popculturele oprispingen van de vroege jaren tachtig. Maar het belangrijkste is dat de bezoeker zijn eigen genante verhalen, gedichten, dagboekfragmenten en foto's in kan sturen. Want zoals de site het stelt: "Er zijn miljoenen verhalen begraven in de pagina's van mensenlevens.
Deel de schaamte."

Joe's Violin
Joseph (Joe) Feingold werd geboren in 1923 in Polen, in een gezin waar iedereen een instrument bespeelde en muziek veel betekende. Na de inval van de nazi's bracht hij zesenhalf jaar door in een werkkamp in Siberië. Hij overleefde de oorlog en vlak voordat hij in 1947 naar de Verenigde Staten ging, vond hij op een rommelmarkt een viool, die hij meenam. Nu, bijna zeventig jaar later, laat zijn gezondheid het niet meer toe om te spelen en hij besluit om zijn viool te schenken aan een organisatie die oude instrumenten verdeelt onder scholieren in kansarme wijken. Dat is de aanleiding voor het maken van deze film, waarin via scènes, interviews en archiefbeelden de verhalen en de levens van Joseph en de dan twaalfjarige Brianna met elkaar vervlochten worden. Het meisje is de uitverkorene op haar school die het instrument, dat een zo beladen geschiedenis met zich meedraagt, mag bespelen. Dan volgt de eerste ontmoeting tussen Brianna en Joseph, die tevens het begin is van een heel bijzondere vriendschap.

Tweeluik: deel 2 van 2

(1943-1945) Brieven van tante Anna en tante Jet

Bonnie in de box

Bevrijding, maar nog niet naar huis

De aanleg van de Atlantikwall in 1943 gooide het rustige leventje van de beide ongetrouwde zussen van mijn opa plotseling overhoop. Enkele van de uitgebreide brieven die tante Anna aan mijn moeder schreef, heeft ze mij nagelaten. Ze geven een goed beeld van de omzwervingen waar de tantes toen mee te maken kregen. Hieronder gedeeltes uit die brieven, ik heb ze letterlijk overgenomen inclusief de spelling van tante Anna.

Op 6 maart 1945 stuurde mijn moeder een brief uit Leidschendam. "Vorige week ontvingen wij bericht dat u in Leeuwarden zat. Wat moet u toch veel meemaken op Uw oude dag. Wij zijn er echter niet veel betere aan toe, ook wij zijn nu evacuées. Zoals u wel gehoord zult hebben is er 'n vreeselijk bombardement op 't Bezuidenhoutkwartier geweest. Wonder boven wonder staat ons huis er nog. Is alleen onbewoonbaar. De hele buurt is afgebrand, alleen dat stuk Stolberglaan-Schenkkade-Carel Reinierskade staat er nog. Waar U gewoond heeft Adelheidstraat is ook verbrand, er is niets meer van over. Je wordt er naar van. Wij zijn halsoverkop naar Moeder in Leidschendam gegaan, want 't is daar onbewoonbaar van hitte, vuile walm en zonder ruiten, zonder licht, zonder water. Als ik weer op streek ben krijgt U een lange brief, in haast uw nichtje Nanny." Leeuwarden werd op 15 april 1945 door de Canadezen bevrijd, maar ook de capitulatie van Duitsland op 5 mei 1945 betekende nog niet dat de tantes terug konden naar Den Haag.

Op 22 september 1945 stuurt tante Anna een briefkaart, want: "Op het moment zijn hier geen enveloppes te krijgen, de winkeliers verkopen niets meer, ze houden alles vast tot na de geldsanering"*. Ook de PTT had duidelijk problemen met de voorraden, want de briefkaart die kennelijk was bedoeld voor gebruik in Nederlands-Indië, was voorzien van een Nederlandse opdruk. Op de kaart meldt tante Anna te hopen op een spoedige terugkeer naar Den Haag: "Van de week ontvingen wij bezoek van een heer van het evacuatiebureau, wij stonden notabene als echtpaar ingeschreven en Den Haag heeft naar hier geschreven dat er geen echtpaar op de evacuatielijst stond, maar nu is ons de verzekering gegeven dat wij vóór de winter weg moeten want Leeuwarden wil ons absoluut kwijt. Wij hopen maar dat wij het enige dagen van tevoren weten, want wij willen absoluut particulier reizen, al kost het ons elk honderd gulden want wij willen bij de koffers blijven, anders gaan ze met de boot en daar wordt ook zoveel gestolen en dan zou ons bovengoed ook allemaal weg zijn." Tante refereert hier aan een kartonnen doos die mijn moeder naar Leeuwarden had opgestuurd en die 4 maanden in Sneek is blijven staan, daarna bleek het daarin toegestuurde ondergoed allemaal verdwenen, natuurlijk gestolen. Deze briefkaart was het laatste schrijven dat in mijn bezit is. De tantes hadden indertijd van hun moeder een huis op de Beeklaan geërfd. Ze zullen bij terugkeer in Den Haag wel bij hun toenmalige huurders zijn ingetrokken. In de jaren vijftig verhuisden ze naar een bejaardenhuis in Nijmegen. Het huis aan de Beeklaan bleef nog heel lang in hun bezit en is pas na hun overlijden verkocht.

Mijn moeder op de IJsclubweg, najaar 1943

De tantes in de tuin van mijn grootouders, zomer 1940

**Met geldsanering doelt mijn tante op het Tientje van Lieftinck: op 26 september 1945 kregen alle Nederlanders 10 gulden (in kleine coupures) tijdens de grote geldzuivering die Lieftinck op touw zette. In de week waarin alle oude biljetten en munten moesten worden ingeleverd – om vervolgens te worden ingeruild voor nieuw geld – moest iedereen rondkomen van deze 10 gulden.*

De achternichtjes van tante Anna en tante Jet

Mijn ouders zijn op 5 november 1942 getrouwd. Op hun huwelijksreis naar Breda wachtte hen in het hotel een opmerkelijke verrassing: op hun kamer stond een wieg met een baby erin! Het kindje van de hotelier was zolang in een opgewarmde kamer gezet, werd hen verteld. Alleen was men vergeten die baby op tijd weg te halen...

Werkte het inspirerend? Al na tien maanden werd ik geboren. Mijn ouders hadden na hun huwelijk gemeubileerde kamers gehuurd, maar een maand na mijn geboorte konden ze een huis aan de IJsclubweg betrekken waar ik opgegroeid ben en mijn moeder tot haar overlijden in 2002 zou blijven wonen. Voor de inrichting van de woning moest toen veel worden aangeschaft en dat was best lastig in oorlogstijd. Ook voor mij moest er een babyuitzet komen. Daarom moesten er heel wat extra distributiebonnen worden aangevraagd om een en ander te mogen kopen, maar ook mét bon waren de meeste spullen amper meer te krijgen. Doordat de evacuatie van mijn moeders tantes, vrijwel samenviel met de op handen zijnde verhuizing van mijn ouders, was overeengekomen dat mijn ouders zo nodig van opgeslagen spullen van de tantes gebruik konden maken.

Ik bleek een zonnige baby. Van al mijn vorderingen werd nauwkeurig verslag gedaan in het babyboek dat mijn vader heeft bijgehouden. Soms werden er fotootjes naar de tantes opgestuurd die daar erg blij mee waren. Al vlot kwam er echter een tweede kindje, drie dagen na mijn eerste verjaardag kreeg ik een zusje. Reneetje werd op 1 september 1944 geboren, enkele dagen voor Dolle Dinsdag toen de geruchten gingen dat de bevrijding niet lang meer op zich zou laten wachten. Helaas, in plaats van bevrijding stond er een zeer koude winter voor de deur met steeds grotere voedseltekorten. Ook voor de twee kleintjes gaf de voeding veel problemen. Op 1 april 1945 schrijft mijn moeder onder meer aan haar tantes: "Eten is hier iets heel moeilijks. Er gaan hier dagelijks menschen dood van de honger. Tot dusver heb ik 't nog tamelijk kunnen redden. Alleen voor Reneetje was 't erg moeilijk met de melk. Soms loopt die direct door als ze gekookt wordt en kan de baby niets krijgen, is 't een beetje water met meel. Ze brult dan van de honger. Wij kunnen er zelf soms wel om mee huilen. Ze was laatst ziek van al die verschillende voedingen en viel deze week 3,5 ons af. Dat is ongeveer 't gewicht dat ze anders per maand aankomt. Bonnie krijgt ook veel te weinig en is ook veel ziek en verkouden geweest."

Gelukkig kwam eind april voedselhulp voor de uitgehongerde bevolking, eerst het Zweedse wittebrood en voor de kinderen sinaasappels, daarna de voedseldroppings. Ik moet toen ook, net als de mensen om me heen, op mijn moeders arm enthousiast hebben mee gezwaaid naar die overkomende vliegtuigen. Op 5 mei 1945 kwam eindelijk de langverwachte bevrijding. Vlaggen werden uitgestoken en Nederland krabbelde langzaamaan weer op, maar het zou nog geruime tijd duren voor alles weer zijn normale gang zou gaan. Koffie bleef bijvoorbeeld nog tot 1950 op de bon. Ook voor de tantes zou het nog maanden duren eer dat ze Leeuwarden konden verlaten en terug zouden zijn in een gehavend Den Haag.

Bonnie Spaans-Barkmeijer
bonniespa@telfort.nl

Puzzelpagina

1 SUDOKU

							3	
5								
	1	4		6				9
	5				4			6
8					2	7		
		7		3			2	
7					6		9	
			9			3	1	
			7	2		8		

Puzzel & Win!

In elke editie van De Haagse Tijden kunt u verschillende puzzels maken.

Mocht u de oplossingen weten van de puzzels op deze pagina, dan maakt u kans op deze leuke prijs van de Fifties Store!

U kunt de oplossing tot 28 april 2021 mailen naar **puzzel@dehaagsetijden.nl**.

Oplossingen vorige editie:
1 Sudoku: 4
2 Kuiswoordpuzzel: Talenten
3 Woordzoeker: Fruitmachine

Het is klein, en het is mooi en je herinnert je deze waarschijnlijk nog in de slaapkamer van je zus of aan het bureau van je moeder.
Deze originele bureautelefoon werd opnieuw ontworpen met deze slimme nieuwe look, Lovely & Pink, t.w.v. € 79,00.

Verkrijgbaar bij de Fifties Store
Namenstraat 73
587 VX Den Haag
070 3585810
www.fiftiesstore.nl

2 ZWEEDSE PUZZEL

walg-vogel / blaasinstrument		op deze wijze / uitroep van afkeer	5	Turks bevelhebber		Arabische titel / noodsein	9	waterkering / gebalsemd lijk	
				Griekse letter / boerenbezit					
zangnoot / geldstraf			geneesmiddel / takje	1					
	2				lichaamsdeel / water in Friesland				profeet
klooster	angstig	opnieuw / harde slag					pers. vnw. / behoeftig mens		
				tandglazuur / in orde					
dus / wees gegroet				6	vogel	koordans / muziektempel		7	
			gebogen / bevel					riv. in Frankrijk	
lichaamsdeel / pl. in Italië	10			nobel / voorzetsel					Chinees gerecht
				4			riv. in Rusland / bovenste dakrand		
Europese hoofdstad		kamerplant / zangnoot							
				reusachtig					
pleger				3		steen	8		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Wij feliciteren de winnaars van de vorige editie met een mooie prijs, aangeboden door de Fifties Store. De onderzetters gemaakt van vinylplaten gaan naar:
- Rob Verheggen te Silvolde
- Arie Boer te Zoetermeer
- Betty Burgstad te Bergschenhoek

Let op! U dient de prijs zelf op te halen bij de Fifties Store.

3 KRUISWOORDPUZZEL

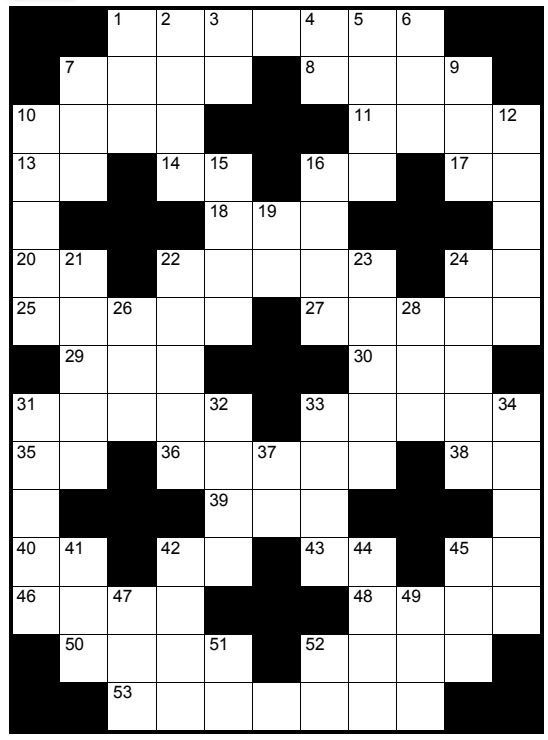

Horizontaal:
1 melancholie
7 Portugees lied
8 ongespannen
10 afloop
11 morsdoek
13 cum suis
14 voormiddag
16 deel v.d. bijbel
17 lidwoord
18 ik
20 en dergelijke
22 half deel
24 bladzijde
25 Frans schrijver
27 helling
29 horizon
30 vrucht
31 heester
33 snack
35 ondernemingsraad
36 tuinkamer
38 getijde
39 honingdrank
40 broeder
42 silicium
43 gewicht
45 aan zee
46 droogvloer
48 vreemde munt
50 salonheld
52 smart
53 luguber

Verticaal:
1 korenzeef
2 Oudijslandse literatuur
3 en omstreken
4 trekdier
5 pl. in Gelderland
6 vallei
7 verhoogde toon
9 amfibie
10 mislukking
12 kunstuiting
15 vogel
16 fruit
19 gedaan en laten
21 pl. in Senegal
22 teelaarde
23 verbod
24 borstbeeld
26 mengsel
28 onderricht
31 teil
32 half (in samenst.)
33 eetlust
34 Spaans eiland
37 zangnoot
41 opstootje
42 zuilengang
44 dunne weefselplek
45 Duitse omroep
47 visgerei
49 Europeaan
51 na Christus
52 loco-burgemeester

40	16	7	43	4	51	33

Eetkamertafel Capri nu in de aanbieding
Met uitschuifbaar tuimelblad van 40 cm
Maten: 130 x 110 x 77 cm
van ~~€ 1.639,-~~ voor € 998,-
NU BIJ STAR STIJLMEUBELEN VANAF € 845,-
Neem deze advertentie mee en u krijgt de tafel voor € 845,-
Zolang de voorraad strekt, gratis bij u thuis geleverd.
Kom langs of kijk op starstijlmeubelen.nl

De Ontzorg Centrale
0174-768888
info@deontzorgcentrale.nl
www.deontzorgcentrale.nl
Voor ál uw klussen in en rondom huis en tuin
• Schilderwerk (binnen/buiten) • Timmerwerk • Elektra • Sanitair
• Tuinonderhoud • ophangen van lampen en schilderijen
Wij verzorgen graag uw binnen schilderwerk, maak hiervoor tijdig een afspraak met De Ontzorg Centrale.

Ruimte creëren in uw huis?

Bel onze ophaal service voor uw overtollige huisraad!

- Ophalen (gedeeltelijke) inboedels
- Bezemschoon opleveren
- Kleine verhuizingen
- Meubeltransport
- Ophalen losse spullen en kleding
- Koeriersdiensten

070 - 389 57 24

maandag ~ vrijdag . 08.00 ~ 17.00

WE HALEN GRATIS OP
070 - 389 57 24

- Fahrenheitstraat 343
- Kerketuinenweg 21
- Loosduinsekade 156
- Torenstraat 2
- Piet Heinstraat 25 & 69
- Fahrenheitstraat 269
- Westduinweg 196

Kringloop Holland

Kringloop Holland is een onderdeel van Dr. Schroeder v.d. Kolk Bedrijven - www.schroeder.nl

‘Onder het genot van een lekker Haags bakkie...’

Nu tijdelijk een heerlijk cadeau bij een abonnement op de Haagse Tijden!

Cadeautip voor (oud) Hagenaars

Neem een abonnement op de Haagse Tijden en haal een heerlijke Haagsche Kakker op bij Bakkerij Hessing.

Bakkerij Hessing Den Haag

JA, ik neem een abonnement of geef er een cadeau. U ontvangt dan iedere 14 dagen de krant in de brievenbus.
Ik maak het bedrag over op
NL08 RABO 0129 9222 93
t.n.v. Brückel Reclame BV

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar: De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag
of mail alle gegevens naar:
dehaagsetijden@bruckel.nl

Uw naam: _____
Telefoon: _____
E-mailadres: _____

Naam ontvanger: _____
Straat + huisnr.: _____
Postcode + Woonplaats: _____

❑ Halfjaarabonnement Nederland € 40,00
❑ Jaarabonnement Nederland € 75,00
❑ Jaarabonnement buitenland € 95,00

Deze actie is alleen geldig voor abonnementen afgesloten tot 4 mei 2021.